

Kulturændring som forudsætning for meningsfuld og systematisk involvering af pårørende i psykiatrien

Ellen Boldrup Tingleff, sygeplejerske, ph.d.

Lektor i retspsykiatri og psykiatrisk sygepleje
Retspsykiatrisk Forskningsenhed Middelfart (RFM),
Institut for Regional Sundhedsforskning, Syddansk Universitet

Seniorforsker
Psykiatrisk Afdeling Vejle, Sygehus Lillebælt

Hvorfor er en kulturændring nødvendig?

- Inddragelse af pårørende har afgørende betydning for patientens recovery process (Ashcroft et al., 2018; Ong et al., 2021; Svendsen et al., 2021).
- Patienternes perspektiver: Overvejende positive holdninger. Betydning for mestring af deres psykiske lidelse. Støtte og opmuntring afgørende i recovery-processen (Cameron et al. 2023, Tingleff et al. 2026)
- Pårørendes perspektiver: Mange oplever at blive afvist af de sundhedsprofessionelle (Tingleff et al. 2022, Aslerin & Tingleff, 2021; Vestphal et al., 2023, 2024).
 - ”Caregiver burden” (Treudley 1946, Hoenig & Hamilton 1966, Gunawan et al., 2023) . *54,3 % af de pårørende rapporterede en høj belastning* (Thygesen et al. 2025)
- Sundhedsprofessionelles perspektiver: Lovgivningen, tid og øvrige organisatoriske barrierer (Vestphal, 2024, Rowaert et al. 2024, Giacco et al., 2017)

Hvad kræver det at skabe en reel pårørende inkluderende kultur?

- **Ledelsesprioritering og organisatorisk forankring**
 - *Strategisk fokus, klare retningslinjer og forventninger*
- **En fælles forståelsesramme og værdiorientering**
 - *Pårørende ses som ressource*
 - *Fælles professionel tilgang*
- **Standardiserede praksisser og metoder**
- **Fokus på arbejdsmiljø og kompetenceudvikling**

Tiltag med at fremme en pårørende inkluderende kultur på Psykiatrisk Afd. Vejle

- Anerkende udfordringen
 - Forskellige tilbud/aktiviteter på tværs afdelingen, erfaringsbaseret, afhængig af resourcepersoner)
- Cheflægen og chefsygeplejersken etablerede en arbejdsgruppe
 - 1 pårørende peer, 2 oversygeplejersker og 1 forsker

Tiltag med at fremme en pårørende inkluderende kultur på Psykiatrisk Afd. Vejle

1. Tavle henvendt til pårørende på samtlige 7 afsnit og 3 ambulatorier
2. Udvikle dialogredskaber til sundhedsprofessionelle:
 - a) ”Gode sætninger”
 - b) ”Kortlægning af patientens netværk”
3. Udvikle procedurer for hvornår og hvordan pårørende inviteres med til samtaler
4. Undervisning til personalet i vejledningen fra ”Styrelsen for Patientsikkerhed”
5. Afholde ”pårørende aftener”
6. Støttegrupper og psykoedukation

Tak for opmærksomheden

- Ellen.Boldrup.Tingleff@rsyd.dk
- <https://www.linkedin.com/in/ellen-tingleff-3525624a/>
- Co-chair of the *Special Interest Group* on "Family Engagement" (International Association of Forensic Mental Health Services):
<https://iafmhs.wildapricot.org/SIG-family-engagement>